

УЖГОРОД

Ужгородський міський голова Богдан Андрій на початку тижня зустрівся із капеланом та військовослужбовцями 15-го окремого гірсько-штурмового батальйону 128-ї окремої гірсько-піхотної бригади, що базується в Ужгороді.

Разом із секретарем міської ради Арсеном Мелкумяном, заступником міського голови Вадимом Борцем, керуючим справами апарату міськвиконкому Ігорем Фартушком, радником міського голови Григорієм Шевчуком обговорювали із військовими, яку допомогу Ужгородська міська рада може надати захисникам.

Богдан Андрій розповів, що у місті діють цільові програми, спрямовані на підтримку військових, за ними допомагають із фінансуванням окремих потреб. Минулого року за цими програмами із міського бюджету надали допомоги на 40 мільйонів гривень, цього року запланували виділити на підтримку військових 100 мільйонів гривень.

Наші мужні захисники щодня боронять рідну землю від російських агресорів. І завдання кожного сьогодні – продовжувати підтримувати ЗСУ, резюмували під час зустрічі. Також військовим передали Starlink – систему відправляєт бійцям на передову.

100 МІЛЬЙОНІВ ГРИВЕНЬ НА ПІДТРИМКУ ВІЙСЬКОВИХ

цього року запланувала виділити Ужгородська міська рада

В УЖГОРОДІ ЗА МИР МОЛИТИМУТЬСЯ 27 ХОРІВ

Заслужений академічний Закарпатський народний хор візьме участь у міжнародному хоровому флешмобі «Хори за мир» («Choirs for Peace») – подія відбудеться у неділю, 26 березня, на площі Театральній в Ужгороді. Молитимуться за мир 27 хорів – 20 із Закарпаття та 7 із інших регіонів України – Одеси, Чернігова, Львова.

Художній керівник та головний диригент колективу Наталія Петій-Потапчук не просто ініціювала проведення цього заходу в нашому краї, а й зуміла долучити до нього багато співочих колективів із Закарпаття та інших регіонів України. Дійство триватиме одночасно в усіх кутках світу в режимі прямого ефіру через відеоконференцію і тран-

слуватиметься в соціальних мережах та медіа.

«Choirs for Peace» – некомерційна платформа, яку заснувала та спонсує Familia Coral Santiago Apostol у Грінйоні (Іспанія). Її мета – об'єднати різні хори та інституції для заклику до миру за допомогою хорового співу. Торік 27 березня тисяча хорів у різних містах світу 25 тисячами голосів молилися за мир виконанням традиційного канону «Dona Nobis Pacem» («Даруй нам мир»). Лунатиме він і цього року.

Крім того, відбудеться прем'єра нового шоу «Choirs for Peace», створеного Джимом Папулісом саме до цієї події. За бажанням у кожному місті додатково можуть бути виконані й інші твори.

На площі Театральній також виконають «Молитву за Україну» та «Ой у лузі червона калина». **Початок – 13:00.**

Акція відбудеться за підтримки Ужгородської міської ради.

РОБОТОДАВЦІ, ЯКІ ПРАЦЕВЛАШТУВАЛИ ВПО,

ВИКОНКОМ. КОРОТКО

Актуальні питання ринку праці – як для роботодавців, так і для шукачів роботи – обговорили в Ужгородській міській раді заступник міського голови Артем Погорелов, в.о. начальника управління економічного розвитку міста Василь Цап, начальниця відділу релокації бізнесу та взаємодії з гуманітарними і благодійними організаціями управління економічного розвитку міста Юліана Бокоч і в.о. директора Ужгородської філії Закарпатського обласного центру зайнятості Йосиф Кажмір, начальниця відділу рекрутингу та взаємодії з роботодавцями цієї установи Ольга Михаць.

Йшлося про програми, що стосуються надання роботодавцям компенсацій за працевлаштування окремих категорій зареєстрованих безробітних, а також послуги, які надає служба зайнятості. Широке інформування представників бізнесу про такі можливості, переконані учасники зустрічі, допоможуть активізувати ситуацію на ринку праці.

Так, зазначали, що відповідно до Постанови КМУ від 10 лютого 2023 року №124 передбачено компенсація роботодавцям, які за направленням центру зайнятості працевлаштовують визначені Порядком №124 категорії безробітних, а саме:

1) компенсація 50% фактичних витрат на оплату праці, але не більше розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законодавством на момент виплати;

2) компенсація фактичних витрат у розмірі ЄСВ на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за відповідну особу за місяць, за який він сплачений, але не більше подвійного розміру мінімального страхового внеску.

можуть отримати від служби зайнятості компенсацію витрат на заробітну плату

3) компенсація 50% мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виплати за відповідну особу на місяць (із 29.04.2023 року).

Представники служби зайнятості поінформували і про можли-

зайнятості компенсацію витрат на заробітну плату. Для цього роботодавець не раніше, ніж через 5 календарних днів після працевлаштування особи подає до відповідного центру зайнятості заяву про компенсацію витрат.

вість отримання ваучера – документа встановленого зразка, що дає право пройти навчання за затвердженим переліком професій та спеціальностей для підтримання конкурентоспроможності на ринку праці. Оплата ваучера здійснюється коштом Фонду

загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Його вартість встановлюється у межах вартості навчання, але не може перевищувати десятикратний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом (станом на січень 2023 року це – 26 840 грн).

Також через службу зайнятості роботодавці, які працевлаштували ВПО, можуть отримати від служби

Більш детальну інформацію можна отримати в Ужгородській філії Закарпатського обласного центру зайнятості (Ужгород, вул. Андрія Новака, 45) або за номерами телефону: (0312) 64 98 36; (099) 470 13 00. Із актуальними програмами шукачі роботи або роботодавці можуть ознайомитися на офіційному сайті Закарпатського ОЦЗ <https://zak.dcz.gov.ua/>, на сторінці Ужгородської філії Закарпатського ОЦЗ у фейсбуці.

Від 1 квітня 2023 року плата за харчування дітей у закладах дошкільної освіти та дошкільних підрозділах закладів загальної середньої освіти Ужгорода сплачуватиметься у співвідношенні: 80% – батьки, 20% – з бюджету Ужгородської міської територіальної громади. Таке рішення підтримали 22 березня на черговому засіданні виконкому.

Діти пільгових категорій, зокрема і діти із числа внутрішньо переміщених осіб, харчуватимуться за коштом міського бюджету, тобто батьки не сплачуватимуть за їхнє харчування. За кошти міського бюджету харчуватимуться і діти учасників АТО, учасників бойових дій, діти військовослужбовців, які зараз захищають Україну.

Також члени виконкому визнали такими, що підлягають демонтажу, ще 14 об'єктів зовнішньої реклами.

А саме, рекламні щити розміром 1 м x 2 м, вмонтовані у декоративну огорожу, за адресами: перехрестя проспекту Свободи – вул. Марії Заньковецької – 3 одиниці; перехрестя проспекту Свободи – вул. Швабської – 2 одиниці; проспекту Свободи (навпроти 16-поверхівки) – 2 одиниці; перехрестя проспекту Свободи – вул. Минайської (навпроти ТЦ «Україна») – 7 одиниць.

Департамент міської інфраструктури має повідомити підприємця про необхідність проведення демонтажу рекламних конструкцій власними силами протягом 15 днів із дати ухвалення рішення.

Якщо рішення виконкому не буде виконане, демонтаж проведуть силами комунальних служб міста за рахунок власника об'єктів зовнішньої реклами згідно з чинним законодавством.

Підтримали на засіданні виконкому і рішення про призупинення КП «Водоканал м. Ужгорода» Ужгородської міської ради тимчасово, на 3 місяці, надання технічних умов на приєднання новозбудованих об'єктів, об'єктів багатоквартирної житлової забудови або об'єктів будівництва/реконструкції до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, потреба у воді яких перевищує 0,87 куб.м/добу.

У зв'язку із критичною ситуацією на очисних спорудах Ужгорода, з метою недопущення аварійної ситуації, яка може призвести до зупинки роботи каналізаційних очисних споруд міста, водоканал звернувся до Міністерства розвитку громад та територій України.

Комунальне підприємство очікує на роз'яснення із міністерства в частині надання технічних умов та приєднання новозбудованих об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення при відсутності технічної можливості доступу споживачів до відповідних послуг.

Документ не стосується будівництва або реконструкції об'єктів критичної інфраструктури, індивідуальної забудови.

Управління архітектури та містобудування Ужгородської міської ради має врахувати це рішення виконкому при розгляді заяв на отримання містобудівних умов та обмежень для проектування об'єктів будівництва, реконструкції.

Крім того, члени виконкому заслухали та взяли до відома звіти про виконання міських цільових програм за 2022 рік, у закритому режимі розглянули питання про надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, а також про надання дозволів (відмову) на вчинення правочинів про відчуження та набуття майна, право власності на яке або право користування яким мають діти.

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!..

В Ужгороді 16 березня попрощалися та провели в останню путь захисника України – 49-річного старшого сержанта Леоніда Дербака.

Леонід Іванович був ширим патріотом своєї країни, з перших днів повномасштабної війни вступив добровольцем до лав Збройних Сил.

Бойовий медик стрілецького взводу стрілецької роти військової частини А7124 Леонід Дербак загинув на полі бою біля села Привілля Соледарської міської громади Бахмутського району Донецької області 9 березня 2023 року, залишаючись до кінця вірним військовій присязі.

Леонід Іванович Дербак народився 24 липня 1973 року в Ужгороді. Після закінчення школи вступив до Міжгірського медичного училища, яке закінчив у 1992 році. Потім працював в Ужгородській міській клінічній лікарні медичним братом. У 1992-1993 роках служив в українській армії, після чого продовжив працювати на попередньому місці роботи.

Із 1995 року працював в органах внутрішніх справ, вступив на навчання в академію УМВС, яку успішно закінчив у 2001 році. Продовжував працювати старшим слідчим із особливо важливих справ УМВС України в Закарпатській області. У 2015 році вийшов на пенсію в званні підполковника міліції.

Був одружений. Із дружиною Лесею прожили у шлюбі 22 роки, виховали двох синів – Едуарда та Івана.

16 березня з Героєм попрощалися біля будинку, де він проживав в Ужгороді. Чин похорону відбувся на площі Народній, де священники відслужили заупокійну Літургію за загиблим.

Віддати шану воїну прийшли рідні, друзі та колеги, з якими працював, міський голова Богдан Андрійів, заступник начальника Ужгородської РВА Радіон Кіштулинець, військові, містяни.

Поховали Леоніда Дербака з усіма військовими почестями на Пагорбі Слави. Вічна пам'ять і шана Герою!

17 березня в Ужгороді віддали шану ще одному захиснику, який повернувся додому на щиті. 39-річний старший солдат Сергій Митропольський загинув у бою біля села Новоандріївка Пологівського району Запорізької області 8 березня 2023 року, мужньо боронячи Україну від російських загарбників.

Сергій Ігорович Митропольський народився 30 січня 1984 року в Ужгороді. Навчався у загальноосвітній школі №1, після закінчення якої вступив на факультет міжнародних економічних відносин УжНУ, успішно його закінчив. Служив в українській армії у повітряно-десантних військах.

Працював за фахом у ТОВ «Джейбіл Юкрейн Лімітед», де зробив успішну кар'єру. Із початком повномасштабної війни не вагаючись став на захист України, служив старшим стрільцем другої механізованої роти першого механізованого батальйону військової частини А 7013.

На площу Народну, де відбувся чин похорону, попрощатися із загиблим прийшли рідні, близькі, друзі, колеги, міський голова Богдан Андрійів, заступник начальника Ужгородської РВА Радіон Кіштулинець, військовослужбовці, мешканці громади.

Священник відслужив заупокійну Літургію, від головнокомандувача Збройних Сил України генерала Валерія Залужного зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвне служіння у лавах ЗСУ.

Сергій Митропольський був чудовою людиною, колегою та другом, прекрасним керівником і справжнім патріотом – так відгукуються ті, хто знав його близько. І запам'ятають його як світлу, розумну, надзвичайно позитивну людину.

Поховали воїна на Пагорбі Слави. У захисника залишилися батьки, сестра, дідуся.

Схиляємо голови в журбі та розділяємо горе з рідними. Вічна та світла пам'ять Герою...

НАСТУПНОГО ТИЖНЯ – ПРЯМІ ТЕЛЕФОННІ ЛІНІЇ ЗВ'ЯЗКУ З МІСЬКОЮ ВЛАДОЮ

У понеділок, 27 березня, відбудеться пряма телефонна лінія із заступником міського голови Вадимом Борцем. 28 березня можна буде поспілкуватися із заступником міського голови Василем Пинзеником.

ЧАС ДІЇ прямих телефонних ліній – від 10:00 до 12:00. ПОПЕРЕДНІЙ ЗАПИС – за телефоном (0312) 42 80 31 (ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Після набору міського номеру і з'єднання з комутатором обов'язково слід увести ще три додаткові цифри короткого номеру – 109).

ФОТОФАКТ

У Центр гуманітарної допомоги "Совине гніздо" минулого тижня переселенці, які зареєстровані в Ужгороді, отримали:

80 пакетів із необхідними речами для дітей до 2 років;
300 продуктивних наборів від громадської організації «Фонд «Якість життя»»;
50 учасників конкурсу малюнку, який волонтери «Совиноного» провели для дітей-переселенців, отримали

подарунки – іграшки, розвиваючі ігри тощо.
Також протягом тижня тут можна було отримати одяг, постільну білизну та посуд (3700 одиниць).
Видачу гуманітарної допомоги здійснювали у партнерстві з PDUM Partnerschaft Deutschland-Ukraine/Moldova e. V.
Нагадаємо, за відповідними реєстраціями для отримання допомоги стежте на сторінках центру «Совине гніздо» в телеграмі або фейсбуку. Додаткову інформацію можна отримати на офіційній сторінці <https://sovynе.com.ua/>

МИ ПОВИННІ ГОВОРИТИ ПРО ТРАГЕДІЮ МАРІУПОЛЯ,

щоб світ не забував про військові злочини росії проти мирних людей

В Ужгороді вшанували пам'ять загиблих під час бомбардування маріупольського драмтеатру 16 березня 2022 року – тоді росіяни скинули 500-кілограмову авіабомбу на драматичний театр, де перебувало понад 1000 мирних маріупольців. Перед входом великими літерами люди тоді написали «ДЕТИ» – спеціально російською мовою, щоб росіяни, які здійснювали обстріл, бачили і розуміли, що в цій будівлі перебувають цивільні. Однак агресора це не зупинило.

Скільки людей тоді загинуло – достеменно не відомо. За дослідженням міжнародної правозахисної організації Amnesty International, яке базується на свідченнях постраждалих та свідків, загиблих від 300 або 400 щонайменше до понад 1 тисячі людей. І навряд чи світ коли-небудь дізнається всю правду: з минулого літа окупанти демонтують руїни театру, замітають сліди своїх кривавих злочинів і знищують докази.

Щоб вшанувати пам'ять загиблих у тій страшній трагедії, 16 березня в Ужгороді біля облмуздрамтеатру на Київській набережній зібралися маріупольці, які зараз живуть у нашому місті, зокрема представники центру підтримки переселенців «Я – Маріуполь», ужгородці.

Мирну акцію організатори назвали «ДЕ ТИ».

ДЕ ТИ? – скільки болючих спогадів в цьому питанні, скільки страшних хвилин очікування... Питання-символ, питання-віра – що твої рідні та близькі живі; що ти, безумовно, почувеш їх, коли з'явись зв'язок; що вони зможуть ВИЖИТИ в пеклі маріупольської облоги.

На асфальті перед будівлею Закарпатського облмуздрамтеатру відтворили напис «ДЕ ТИ», запалили лампадки та хвилиною мовчання вшанували всіх загиблих у стінах Маріупольського драматичного театру.

Свою підтримку, підтримку міської влади Ужгорода маріупольцям та усім українцям, які рятуються від війни, знайшли прихисток в обласному центрі Закарпаття, висловив і міський голова Богдан Андріїв.

Нагадаємо, що частина трупи, що раніше виступала в Донецькому академічному обласному драматичному театрі Маріуполя, переїхала до Ужгорода, де відновила свою творчу діяльність на сцені Закарпатського облмуздрамтеатру ім. братів Шерегіїв. Його керівниця Людмила Колосович, дякуючи колегам із Закарпатського облмуздрамтеатру, наголосила: вірять, що Донецький академічний обласний драматичний театр обов'язково повернеться у рідний український Маріуполь.

Акцію, крім Ужгорода, провели у Києві, Львові, Тернополі, Чернівцях, Івано-Франківську, Черкасах та Кривому Розі.

ЗАПРОШУЄМО ВЗЯТИ УЧАСТЬ У КОНКУРСІ МОЛОДІЖНОГО ПРОЄКТУ ДЛЯ УЖГОРОДА

Троє переможців стануть учасниками курсу «TargetGym»

Управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради оголошує конкурс для креативної молоді міста із можливістю отримати 3 безкоштовні місця на офлайн-курс із маркетингу TargetGym від проєкту PROкачка.

Це інтенсивний навчальний курс, який розроблений для тих, хто хоче знати, як ефективно рекламувати свій бізнес чи бізнес своїх клієнтів за допомогою цілеспрямованої реклами в соціальних мережах та інтернеті. Охоплює широкий спектр тем: від основ таргетування та визначення аудиторії до стратегічного планування рекламної кампанії, включаючи створення фото- та відеоконтенту, дизайну, копірайтингу та візуального оформлення сторінок.

УМОВИ КОНКУРСУ: розробити презентацію власного проєкту для молоді Ужгорода. Це може

бути один або декілька заходів культурного, освітнього, спортивного, розважального напрямку; ідея щодо вдосконалення роботи управління культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради; інші рекламні активності.

Форма презентації – довільна. Найкращі роботи визначить журі. Троє переможців стануть учасниками курсу «TargetGym» від академії маркетингу PROкачка.

Більше про програму кур-

Управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради

Target Gym

Від PROКАЧКА

КОНКУРС

су можна дізнатись тут: <https://prokachka.pr2agency.com>
Надсилайте свої роботи до 1 квітня на адресу uzh.kultura@ukr.net. Можна також зателефонувати за додатковою інформацією за номерами телефонів 096 100 33 95 або 050 653 97 14.

УЖГОРОД ПРИЙМАВ ДВА ЧЕМПІОНАТИ УКРАЇНИ З ХУДОЖНЬОЇ ГІМНАСТИКИ

Чемпіонат України з художньої гімнастики серед спортивних клубів за програмою майстрів спорту стартував 22 березня в Ужгороді, у спорткомплексі «Юність». На масштабні змагання приїхали представники 53 клубів з усіх регіонів України.

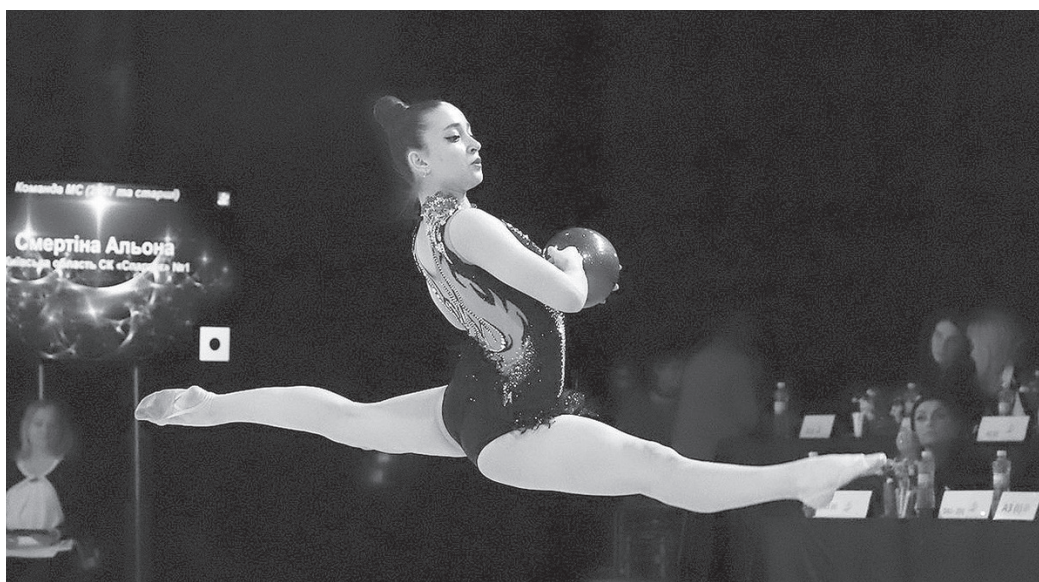
Організатори – Міністерство молоді та спорту України, Закарпатська федерація художньої гімнастики (керівниця – Валентина Плавайко). Суддівський корпус очолює суддя міжнародної категорії Тетяна Фігель (Луцьк).

Ужгородський міський голова Богдан Андрій привітав учасників змагань, подякував за високий рівень майстерності, який демонструють, також висловив вдячність ідейній нахненниці змагань із художньої гімнастики Валентині Плавайко за традицію свята спорту і краси.

В офіційному відкритті також взяли участь перший заступник голови Закарпатської обласної ради Андрій Шекета, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради Алла Чернубук.

Тривали змагання до 24 березня. Крім того, 24 – 27 березня у спорткомплексі «Юність» відбувається і чемпіонат України з художньої гімнастики серед дорослих та юніорів (групові вправи), у якому беруть участь понад 60 команд з усієї України.

Змагання проводяться Міністерством молоді та спорту України згідно з єдиним календарним планом, зокрема, з метою відбору спортсменів для чемпіонату Європи.

ПОВІДОМЛЕННЯ КОРОЛІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ. Королівська селищна рада оголошує про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості до проекту документа державного планування та Звіту по стратегічній екологічній оцінці.

ПОВНА НАЗВА ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Детальний план території «Детальний план території забудови земельних ділянок орієнтовною площею 8,00 га. прилеглих до вул. Гевденя в с.Гудя».

Мета розроблення детального плану території – визначити параметри забудови окремих земельних ділянок та передбачити зміну їх цільового використання для розташування логістичного комплексу.

Проект розроблено на підставі рішення вісімнадцятої сесії восьмого скликання Королівської селищної ради від 07.07.2022р. № 989, та завдання на проектування.

Замовник містобудівної документації – виконавчий комітет Королівської селищної ради.

Розробник проекту детального плану – ФОП, архітектор Зазулич С.І.

Виконавець звіту про стратегічну екологічну оцінку – ФОП Зазулич С.І.

ОРГАН, ЩО ПРИЙМАТИМЕ РІШЕННЯ ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ – Королівська селищна рада.

ПЕРЕДБАЧУВАНА ПРОЦЕДУРА ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ

Дата початку та строки здійснення процедури громадського обговорення проекту Детального плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку розпочато з дня їх оприлюднення – 24 березня 2023 р. на сайті Королівської селищної ради за адресою: <https://korolivska-gromada.gov.ua/> та триватиме до 26 квітня 2023 р.

ДАТА, ЧАС І МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ЗАПЛАНОВАНИХ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ

26 квітня 2023 року о 11.00 год. в будівлі Королівської селищної ради за адресою: вул. Головна 50, смт. Королево Берегівського району, відбудуться громадські слухання з презентацією та експонуванням проекту.

Ознайомитися з проектом Детального плану та Звітом про стратегічну екологічну оцінку, а також звертатися з пропозиціями та зауваженнями в усній і письмовій формі можливо до відділу комунальної власності, містобудування та архітектури, житлово-комунального господарства та благоустрою Королівської селищної ради. Відповідальна особа – Брайляк Тетяна Миколаївна. тел. (03143) 4-12-75. korolevo.arch@ukr.net

Пропозиції та зауваження просимо надавати до 26 квітня 2023 року.

НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ТРАНСКОРДОННИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ щодо проекту документа державного планування – відсутня.

ПОВІДОМЛЕННЯ КОРОЛІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ. Королівська селищна рада оголошує про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості до проекту документа державного планування та Звіту по стратегічній екологічній оцінці.

ПОВНА НАЗВА ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Детальний план території «Нове будівництво установки попередньої підготовки газу (УПГ «Королівське») в межах двох земельних ділянок, які знаходяться за межами на-селених пунктів Королівської селищної ради, контур 157».

Мета розроблення детального плану території – визначити параметри забудови окремих земельних ділянок та передбачити зміну їх цільового використання для нового будівництва установки попередньої підготовки газу (УПГ «Королівське»).

Проект розроблено на підставі рішення двадцять третьої сесії восьмого скликання Королівської селищної ради від 31.01.2023 р. №1109, та завдання на проектування.

Замовник містобудівної документації – виконавчий комітет Королівської селищної ради.

Розробник проекту детального плану – ФОП, архітектор Зазулич С.І.

Виконавець звіту про стратегічну екологічну оцінку – ФОП Зазулич С.І.

ОРГАН, ЩО ПРИЙМАТИМЕ РІШЕННЯ ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ – Королівська селищна рада.

ПЕРЕДБАЧУВАНА ПРОЦЕДУРА ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ

Дата початку та строки здійснення процедури громадського обговорення проекту Детального плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку розпочато з дня їх оприлюднення – 24 березня 2023 р. на сайті Королівської селищної ради за адресою: <https://korolivska-gromada.gov.ua/> та триватиме до 26 квітня 2023 р.

ДАТА, ЧАС І МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ЗАПЛАНОВАНИХ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ

26 квітня 2023 року о 11.30 год. в будівлі Королівської селищної ради за адресою: вул. Головна 50, смт. Королево Берегівського району, відбудуться громадські слухання з презентацією та експонуванням проекту.

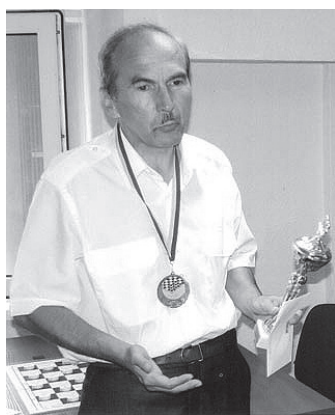
Ознайомитися з проектом Детального плану та Звітом про стратегічну екологічну оцінку, а також звертатися з пропозиціями та зауваженнями в усній і письмовій формі можливо до відділу комунальної власності, містобудування та архітектури, житлово-комунального господарства та благоустрою Королівської селищної ради. Відповідальна особа – Брайляк Тетяна Миколаївна. тел. (03143) 4-12-75. korolevo.arch@ukr.net

Пропозиції та зауваження просимо надавати до 26 квітня 2023 року.

НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ТРАНСКОРДОННИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ щодо проекту документа державного планування – відсутня.

ШАШКОВИЙ ТУРНІР ВИГРАВ МИХАЙЛО РІШКО

11 березня в Ужгороді у приміщенні шахово-шашкового клубу ужгородського СК «Юність» за нагоди Міжнародного жіночого дня відбувся турнір з шашок, де зібрались для участі 12 найсильніших спортсменів, серед них – 7 кандидатів у майстри спорту, решта – першорозрядники.

Згідно регламенту на партію було відведено 20 хвилин обом учасникам, усього було проведено 11 турів. Учасникам належало уміло і правильно розподілити свої сили протягом турнірної дистанції. Від перших турів, потужно стартувавши, лідерство утримував кмс Іван Дьордяй (м. Ужгород). Його мобільність і налаштованість на гру просто вражали.

Здавалось, ніщо не могло зупинити лідера, якому вдалось подолати опір своїх конкурентів.

Проте в останньому турі зустрічались Іван Дьордяй та Михайло Рішко. Нічия влаштувала лідера. У напруженому поєдинку переміг ужгородський кмс Михайло Рішко, який продемонстрував психологічну стійкість та неабияку винахідливість у грі.

У підсумку переможець набрав 20 очок з 22 можливих. На одне очко відстав першорозрядник Іван Бобрік (с. Дубриничі), третім фінішував кмс Іван Дьордяй з таким самим результатом.

Переможці були нагороджені грамотами та медалями міського управління у справах культури, молоді та спорту (начальник Алла Чернубук).

У ВІДКРИТІЙ ПЕРШОСТІ ПЕРЕМІГ ГЕОРГІЙ ПЛАВАЙКО

Черговий турнір з шашок-64, який відбувся у місті 18 березня, отримав статус міжобласного, проходив за широкого представництва регіонів і носив відкритий характер. Так, у змаганні взяло участь 10 спортсменів з Ужгорода, Мукачева, Перечина, Виноградова, Перечинського та Великоберезнянського районів.

Спортсмени грали за коловою системою, контроль часу – 20 хвилин на партію обом учасникам. Склад учасників підібрався досить сильним, адже за плечима багатьох шашкістів десятки (а може й сотня) турнірних виступів.

У лідируючій групі постійно знаходились кмс Георгій Плавайко (Мукачево), кмс Мирослав Коцур (Виноградово) та кмс Михайло Кичера (Перечин).

Найбільш вдало й стабільно зіграв Георгій Плавайко, який набрав 14 очок з 18 можливих і став переможцем. Він, до речі, єдиний з-поміж учасників, який не зазнав жодної поразки.

В останньому турі його наздогнав Михайло Кичера, котрий теж набрав 14 очок, але виявився другим (програв переможцю в особистій зустрічі). Третє, почесне місце посів виноградівець Михайло Яцканич із результатом 12 очок.

Переможці були нагороджені грамотами, медалями, кубком управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради (начальник Алла Чернубук). Крім цього, подякою міського управління за популяризацію шашок у м. Ужгород та з нагоди дня народження було відзначено Йосипа Ганича.

**ДО УВАГИ ТИХ, хто був змушений покинути
домівку через війну російської федерації
проти України ТА ШУКАЄ РОБОТУ!**

Управління інспекційної діяльності у Закарпатській області західного
міжрегіонального управління держпраці попереджає:

НЕ ПОГОДЖУЙТЕСЯ НА РОБОТУ, ЯКЩО:

- на вас тиснуть і вимагають дати згоду негайно (охочих багато, чекати не будемо);
- вам пропонують працювати нелегально (не треба платити податки, тому зарплатня більша);
- не повідомляють назву або ім'я роботодавця та його реквізити (яке це має значення);
- вимагають віддати паспорт або інші документи (це треба для одержання дозволу, оформлення договору і т.ін.);
- вимагають плату за працевлаштування (я маю компенсувати свої видатки на ваше працевлаштування і маю бути впевнений/впевнена, що ви не передумаєте);
- не надають інформації, яку роботу треба виконувати (яка різниця, ваша кваліфікація не має значення, розберетеся тощо);
- пропонують явно завищену заробітну плату (це ексклюзивна пропозиція, тільки для вас, бо я відчуваю до вас симпатію і т.ін.) тощо.

**ЩО ВАРТО ЗНАТИ, ЩОБ НЕ ПОТРАПИТИ
ДО ПАСТКИ ТОРГІВЦІВ ЛЮДЬМИ:**

- тримайтеся по двоє або троє;
- не сідайте до автомобілів поодиноці, запишіть номерні знаки авто, яким їдете;
- в жодному разі не віддавайте свої документи;
- зробіть копії важливих документів і надішліть їх на свою електронну пошту;
- довіряйте свої документи лише працівникам прикордонної служби та поліції;
- не погоджуйтеся на неофіційну роботу;
- повідомте рідним докладну інформацію про місце свого перебування та розкажіть про подробиці роботи;
- у підозрілих ситуаціях звертайтеся до поліції або прикордонників тощо.

ЧОПСЬКА МІСЬКА РАДА повідомляє про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки до проекту містобудівної документації «Детальний план території для розміщення будівель та споруд промисловості за межами населеного пункту с.Тисаашвань Чопської міської територіальної громади Ужгородського району Закарпатської області», згідно з рішенням тридцять першої сесії восьмого скликання Чопської міської ради від 22 лютого 2023 року №41. Ознайомитися із Заявою можна на офіційному веб-сайті Чопської міської ради за адресою <http://chop-rada.gov.ua>

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території подаються до Чопської міської ради. Юридична адреса: 89502, м. Чоп, Закарпатська область, вул. Берег 2. тел/факс: 71-12-42, 71-19-90, E-mail: chop@carpathia.gov.ua. Відповідальна особа: Зазулич Ірина Володимирівна. Строк подачі зауважень триватиме 15 днів.

ОГОЛОШЕННЯ

• **ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ** Посвідчення (б\н) помічника-консультанта депутата Ужгородської міської ради VIII скликання Горвата Мирослава Васильовича, видане на ім'я Чурай Роланд Роландович.

**«PARADISE» ПЕРЕМІГ У СВЯТКОВОМУ
ФУТБОЛЬНОМУ ТУРНІРІ**

11 березня на штучному майданчику СК «Юність» з нагоди 8 Березня відбувся футбольний турнір серед команд мікрорайонів міста Ужгород. Участь у святковому турнірі взяло 9 команд (близько 60 спортсменів): «All Cash», «Пікниця», «Афганець», «Бабаян», «Orbitta», «Зодіак», «Екстрім», «Paradise», «Miami».

лише в серії післяматчевих пенальті з рахунком 3:1 (основний час 0:0).

У матчі за 3-є місце «афганці» змогли реабілітуватися та перемогли команду «Пікниця» (2:1).

Фінальний поєдинок тримав інтригу до останньої хвилини матчу, в якому остаточну крапку поставила команда «Paradise», яка зуміла здолати опір суперників з команди «Бабаян» з рахунком 2:1.

Оргкомітетом були визначені кращі в номінаціях: воротар – Мілан Опаленик («Paradise»); гравець – Андрій Надич («Бабаян»); бомбардир – Юрій Каганець («Пікниця»); арбітр – Федір Дувалка.

Спеціальним цінним подарунком – призом глядацьких симпатій – було нагороджено гравця команди «Афганець» Романа Денищука. Нагороду номінанту вручив член виконкому Закарпатського відділення (філії) Національного Олімпійського Комітету України, майстер спорту СРСР Анатолій Плеханов.

Усі команди-призери були нагороджені почесними кубками та дипломами, гравці – грамотами та медалями різного ґатунку, а номінанти – статуетками та цінними подарунками від управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради (начальник – Алла Чернобук).

Згідно регламенту команди утворили 3 групи по 3 команди, переможці підгруп та краща друга команда виходили до напівфіналу.

У першому матчі півфінальної стадії «Пікниця» у напруженому поєдинку з мінімальним рахунком поступилася сильній та амбітній команді «Бабаян» з рахунком 1:2. У іншому двобої путівку до фіналу здобула команда «Paradise», яка вирвала перемогу в команді «Афганець»

Із сумом повідомляємо, що за даними КП Ужгородський комбінат комунальних підприємств» від 15 по 21 березня ПИШЛИ ІЗ ЖИТТЯ 17 УЖГОРОДЦІВ:

- РЕПЕТУХА Любов Івановна 1964 р.н. МОВЧАН
- Емеріх Олександрович 1942 р.н. МИТРОПОЛЬСЬКИЙ
- Сергій Ігорович 1984 р.н. ФЕРЕНС
- Раїса Ігорівна 1949 р.н. КОС
- Володимир Васильович 1973 р.н. ОСІПОВАС
- Робертас 1949 р.н. БРЕЦКО
- Юрій Юрійович 1972 р.н. ЗАБУДЬКО
- Валентин Олександрович 1945 р.н. КУЗЬМЕНКО
- Галина Дем'янівна 1931 р.н. ДЕРБАК
- Леонід Іванович 1973 р.н. ЛАУШКІНА
- Верона Михайлівна 1938 р.н. ГРОЗИНСЬКА
- Мирослава Олексіївна 1941 р.н. ХОМА
- Елізавета Олександрівна 1962 р.н. ТКАЧ
- Іван Михайлович 1941 р.н. ВАРАКУТА
- Сергій Миколайович 1955 р.н. ГОРГОШ
- Олег Михайлович 1974 р.н. КУЧЕРЯВА
- Ганна Василівна 1951 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ІМ БУДЕ ПУХОМ...

Скарлатина – інфекційне захворювання, яке проявляється висипом та ангіною і може призвести до таких ускладнень, як запалення лімфатичних вузлів, отит, синусит, артрит, міокардит тощо.

Кількість хворих на скарлатину збільшується восени і взимку.

Із початку 2023 року в Ужгороді на скарлатину захворіли 37 дітей, інформує управління охорони здоров'я та цивільного захисту населення Ужгородської міської ради. Про кожен випадок фахівці відділення організації епідеміологічних досліджень Ужгородської міськрайонної філії ДУ «Закарпатський обласний лабораторний центр МОЗ України» інформують керівників та медичних працівників закладів освіти, надають рекомендації щодо введення обмежувальних протиепідемічних заходів.

ОСОБЛИВОСТІ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ЗАХВОРЮВАННЯ

На скарлатину найчастіше хворіють діти віком 1 – 9 років. Після одужання в них формується пожиттєвий імунітет. Щеплення від скарлатини немає.

ПРОЯВИ ЗАХВОРЮВАННЯ

У більшості випадків скарлатина починається раптово. Розвивається ангіна, на мигдаликах можливий біло-жовтий наліт. Язик спочатку має біле нашарування, але після 2 – 3 днів починає очищатися з кін-

ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО СКАРЛАТИНУ

чика і до 4-го дня стає яскраво-червоним, з виокремленими сосочками – так званий малиновий язик.

Головним симптомом скарлатини є висип. Він з'являється на 1 – 2 день хвороби. Найбільше висип сконцентрований на згинальних поверхнях кінцівок, природних складках, передній і боковій поверхні шиї, боковій поверхні тулуба, животі. Висип триває від 2 до 6 днів, потім блідне і покривається дрібними лусочками, а на кінцівках, особливо кистях і стопах, великими пластинами.

ДЖЕРЕЛО ІНФЕКЦІЇ

Хвора людина чи бактеріоносії стрептокока. Носіями цієї інфекції є близько 20% здорових людей, в тому числі дітей. Багато носіїв можуть поширювати збудника захворювання тривалий час: від кількох місяців до одного року.

ШЛЯХ ПЕРЕДАВАННЯ

Повітряно-краплинний. Інкубаційний період триває від 1 до 12 днів, частіше 2 – 7 днів. Інфікована людина становить небезпеку для оточення протягом 15-20 днів після появи перших ознак.

ФОРМИ ПЕРЕБІГУ

Захворювання може мати легкий, середній чи важкий перебіг.

За легкої форми симптоми інтоксикації організму слабо виражені, блювота відсутня, ангіна незначна (має катаральний характер). Висип

типичний, інколи блідий.

Під час середньоважкої форми всі описані симптоми скарлатини виражені сильніше. Температура підвищується до 39 °С. Ускладнення зустрічаються частіше, ніж за легкої форми.

У разі важкої токсичної форми початок хвороби супроводжують висока температура, блювота, інколи діарея, виражені симптоми ураження центральної нервової системи. Можливі запаморочення, набряк мозку і навіть розвиток коми.

УСКЛАДНЕННЯ

Уникнути ускладнень при хворобі можна, якщо вчасно звернутись до лікаря за медичною допомогою та дотримуватись всіх рекомендацій. Своєчасно розпочати лікування є головним у профілактиці можливих ускладнень та віддалених наслідків.

Антибіотики призначаються лише лікарем тільки після встановлення діагнозу. Адже існує низка інших інфекційних захворювань, які супроводжуються схожою висипкою, такі як краснуха, кір, вітряна віспа.

ПРОФІЛАКТИКА

Профілактика захворювання полягає у ранньому виявленні та ізоляції джерела інфекції, а також застосування карантинних заходів (в школах, дитячих садках, медичних установах).

До загальних профілактичних заходів належать:

- харчування, багате на вітаміни;
- провітрювання та вологе прибирання приміщення, в якому перебувають діти і дорослі;
- дотримання особистої гігієни, регулярне миття рук з милом;
- загартування та заняття спортом;
- лікування всіх хронічних захворювань (отитів, синуситів, тонзилітів).

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: БУДИНОК ЕНДРЕ КОРЛАТА Й ЖАНДАРМЕРІЇ

Будівля жандармського командування на початку 1920-х років

Багатьом нинішнім мешканцям Ужгорода буде дивно дізнатися, що колись вулиці нашого міста патрулювали не лише поліцейські, а й жандарми. Служби ці мали багато спільного, але разом із тим – і багато відмінностей. Нині у «Втраченому Ужгороді» ми розкажемо, коли в місті почала діяти жандармерія, які завдання вона виконувала. А також покажемо будівлю, в якій багато років знаходилися відділок і казарми жандармів.

А почнемо з того, що офіційно інститут жандармерії з'явився на території Угорщини в 1881 році, хоча законопроект про організацію служби громадської безпеки був поданий до парламенту роком раніше. Ініціатором виступило Міністерство внутрішніх справ, яке пропонувало розділити країну на

шість жандармських округів. Тодішній комітат Унг увійшов до IV-го округу зі штаб-квартирою в Кошці (Кошице). Округ поділявся на три осередки («крила»), центром другого осередку був тодішній Унгвар (Ужгород), під «крилом» якого знаходилися території комітатів Унг, Берег, Земплін і Саболч. У комітаті Унг жандармерія офіційно почала роботу з 1 січня 1883 року.

Тоді до жандармерії набирали сильних фізично й стійких морально чоловіків віком 20-40 років; неодружених або бездітних вдівців; зростом не нижче 163 см; з умінням читати, писати, рахувати; зі знанням додатково мови регіону, в яку направлений служити тощо. Починати службу потрібно було в найнижчому жандармському чині, заключивши перший контракт на 3 роки.

Початок роботи жандармерії в місті чекали з цікавістю. Газети в ті часи писали дуже хороші відгуки про роботу служби в

інших містах, мовляв, рівень злочинності там різко зменшився, вулиці стали безпечнішими й спокійнішими. Багатьох у той час не задовольняла робота поліції, однак варто зазначити, що поліцію в ті часи утримувало місто, тож лише від міської влади залежала кількість поліцейських та якість їхньої роботи. В Унгварі, до прикладу, в поліції працювали 18 службовців (йдеться не про весь штат, а про безпосередніх виконавців), з них двоє чергували в пожежній службі, один охороняв будівлю міської управи, ще один пильнував тюремних в'язнів, а інші, розділившись, працювали вдень і вночі як в охороні громадського порядку,

Кошута (нині – пл. Петефі). Багато років у місті говорили про те, що жандармерія потребує стаціонарної будівлі з комфортними казармами для службовців. І так само багато років Міністерство внутрішніх справ оглядало в місті підходящі ділянки, так і не виділивши кошти на подальше будівництво.

У травні 1911 року жандармське командування надрукувало в газеті «UNG» оголошення про пошук чергової локації. Вимоги були такими: 13-14 кімнат, 3 кухні, 3 продуктові комори, 4 комори для дров, підвал, хороша вода в криниці, двір, сад. За оренду такої будівлі жандармерія готова була платити 4000 крон на рік,

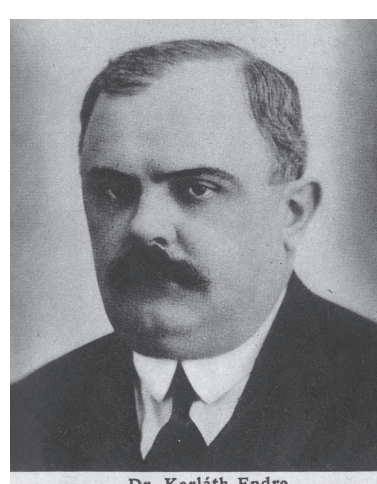
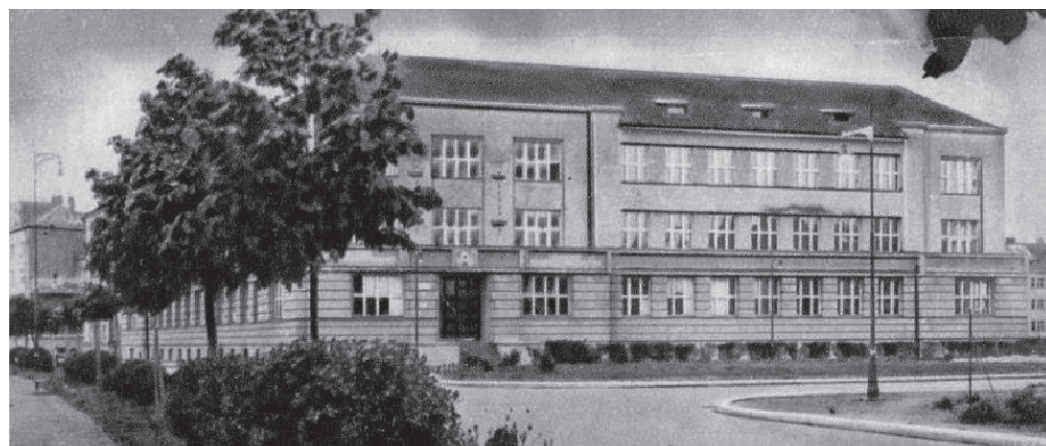
ської (тобто аристократичної) угорської родини, народився у 1881 році в селі Ботфалва біля Унгвара. Навчався на юриста в Будапешті, після чого, з 1907 року, працював в Унгварі спершу за спеціальністю, а з 1913-го – міським радником. Викладав у місцевій торговельній школі, у 1917-му був обраний головним юристом комітату Унг, а в «чехословацькі» часи працював юристом і займався політикою, зокрема був обраний сенатором. У 1939-му став головним жупаном комітатів Унг і Берег, потім був обраний депутатом до угорського парламенту. Помер у 1946 році в Будапешті.

Попри те, що Ендре Корлат був протягом свого життя дуже тісно пов'язаний з Ужгородом, у місті він майже не проживав – більшу частину часу проводив у своєму маєтку в селі Єнке (Єнковце). Цей маєток у пресі називали палацом Корлата – і в словацькому селі Єнковце донині стоїть відповідна, хоч і невеличка, будівля, однак не вдалося знайти підтвердження тому, що саме там проживала

родина Ендре Корлата. Сам він був людиною заможною, входив до тридцятки найбільших платників податків комітату Унг, що давало йому автоматичне право бути депутатом комітату (таких депутатів називали вірілістами). Але разом із тим Корлат постійно потрапляв у скандальні історії: то його засудили в Брно до штрафу й 15 діб арешту за те, що у 1922 році співав у римо-католицькій церкві Ужгорода угорський гімн; то реформатська церква Ужгорода (до наглядової ради якої він входив) подала на нього до суду за те, що взяв у кредит дуже велику суму коштів і не міг повернути. Але навіть фінансові проблеми не примусили Ендре Корлата продати будинок, який він багато років здавав в оренду жандармам.

То чим же займалися жандарми в місті? Почнемо з того, що угорською жандарм зветься «csendő» (чендор) – «захисник тиші». В широкому розумінні «захисники тиші» мали слідкувати за порядком у населеному пункті. Але повноваження в них були дуже широкими, зокрема з 1900 року вони мали також виконувати роль рятувальників, тобто надавати людям допомогу (в тому числі й першу медичну) після аварій або нещасних випадків, а також рятувати людей і майно під час пожеж і повеней. Цікаво, що у жандармів спершу була дуже примітна уніформа, яка одразу привертала увагу. Особливістю її був капелюх з яскравими півнячим пір'ям – аби жандарма було видно здалеку. Це мало діяти профілактично на порушників правопорядку, та разом із тим часто шкодило роботі жандармів, тож згодом визріла потреба реформувати службу, ввівши у штат детективів, котрі таємно працювали на вулицях у цивільному одязі.

Закінчення
на наступній сторінці

Dr. Korláth Endre

Сенатор Ендре Корлат, фото – з журналу «Képes Hét», 1935

так і в слідчих справах. Зрозуміло, що 4-5 поліцейських (бо вони мусили змінювати одне одного й колись відпочивати) було дуже мало на все місто, вони дійсно не завжди могли якісно виконувати свою роботу. Тому навіть поліція була рада підмозі у вигляді жандармерії.

Варто зазначити, що жандармів на весь Ужгород теж виділили небагато: одного керівника, двох старшин та п'ятьох «патрульних». Історія (а точніше, міська газета «UNG») навіть зберегла для нас імена перших міських жандармів: Шандор Деметер, Ференц Чісер, Дюло Ердеї, Шамуел Косаш, Карой Шрамм. Керував ними Карой Дьорфі. Першим пристанищем жандармерії в місті була будівля старої ратуші – на її місці нині розташований будинок на пл. Жупанатській, 13. Звідти жандарми переїжджали багато разів: на вулицю Пивоварну, потім до будинку Якоба Поллака на вулиці Чур (нині – вул. Добрянського), згодом на вулицю Телекі (нині – Духновича), а звідти – на пл.

але знайти щось підходяще і вільне в невеличкому Унгварі було дуже важко. Аж тут у жовтні 1911 року газета «UNG» пише: «Керівництво жандармерії повідомило, що наступного року служба переселиться до повністю нового приміщення, яке для неї буде Ендре Корлат на площі Другетів». У Державному архіві Закарпатської області зберігається підтвердження цієї інформації – проект будівлі, яку для юриста Ендре Корлата почали зводити наприкінці 1911 року місцеві підрядники «Гамош і Суханек». На плані забудови видно, що до початку робіт на вузькій і довгій ділянці Ендре Корлата стояли дві невеликі споруди. Їх вирішено було знести, а на їхньому місці збудувати красиву двоповерхову житлову споруду головним фасадом на тодішню площу Другетів і довгу двоповерхову будівлю в дворі. Перша, вочевидь, мала стати житлом для сімейних керівників жандармерії, а друга – приймальною та казармою для патрульних жандармів.

Чи впізнаєте ви в проекті з архіву будівлю, яка збереглася в Ужгороді до наших днів? Навряд, адже вигляд її дуже змінився, демонструючи слідами штукатурки, що стає з фасадом, якщо збити з нього весь декор. Нам важко пояснити вам, де знаходиться ця будівля, адже стоїть вона в куточку з дуже заплутаною нумерацією. Там сходяться вулиця Підгірна, вулиця Другетів і площа Гренджі-Донського. Будинок має номер 57 і, вочевидь, відноситься до вулиці Підгірної, однак там же починається з дальшої нумерації вулиця Другетів, тому точно сказати важко.

А тепер, коли ми розібралися з будівлею, її датуванням та будівельниками, давайте перейдемо до власника, тобто дізнаємося, хто такий був той юрист Ендре Корлат (Korláth Endre). Цей пан походив з давньої немеш-

Так виглядали угорські жандарми (фото – з журналу «Vasárnapi Ujság», 1907)

Як допомогти внутрішньо переміщеним особам інтегруватися в нове середовище, знайти друзів, відчувати себе корисними й потрібними? Треба об'єднати їх у волонтерській діяльності – вирішили в ГО «Рух підтримки закарпатських військових», започаткувавши за сприяння Карпатського Фонду та Fondation de France проєкт «Допомагаємо свідомо».

«ДОПОМАГАЄМО СВІДОМО»:

вимушених переселенців запрошують стати волонтерами

що тільки через спільну діяльність ми можемо стати ближчими, можемо ефективніше працювати на нашу Перемогу».

Як це працює на практиці? Для учасників проєкту проводяться інтеграційні зустрічі, які включають екскурсії містом, знайомство із «Рухом», цікавими людьми

«помогатори» регулярно відвідують поранених у шпиталях, приносять їм смачної домашньої їжі), плетіння маскувальних сіток, збір продуктів для військовослужбовців і «помогаторів» у супермаркетах, робота на ярмарках, де ми також збираємо гроші для потреб війська, і ще багато іншого».

А також волонтери пройдуть кілька тренінгів зі самозбереження, зниження наслідків ПТСР та запобігання емоційного вигорання. Розряджена батарейка не може дати енергію – так само і волонтер, який не має внутрішнього ресурсу, не буде корисний суспільству.

На завершення ж проєкту його рівняники планують ще один важливий захід – круглий стіл, за яким об'єднуються різні волонтерські групи та ініціативи Закарпаття, аби разом ефективніше наближали перемогу.

Якщо вас зацікавила можливість стати частиною команди волонтерів і учасником проєкту «Допомагаємо свідомо», реєструйтеся за посиланням, <https://forms.gle/aZYiqonhGvwTJzux9>, приходьте на заходи, долучайте до них своїх рідних та друзів. Проєкт відкритий для усіх, немає жодних обмежень для участі в ньому. Адже допомагати – це наш обов'язок у цей складний час. А як саме це робити – волонтери покажуть.

Адаптацією вимушених переселенців через спільну волонтерську роботу «Рух підтримки закарпатських військових» позапланово займається ще з 2014 року. Тоді спільнота поповнилася активними людьми, котрі змушені були покинути свої домівки на Донеччині та Луганщині, а в Ужгороді активно включилися в роботу, перезнайомилися й подружилися, підтримали одне одного. Чимало хто з тієї хвилі переселенців досі волонтерить у «Русі» і готовий допомагати тим, хто нині потрапив у подібну ситуацію з часу повномасштабного вторгнення.

Одна з них, Олена Кудрявцева, розповідає:

«Я вважаю, що співпраця з волонтерами є дуже корисною, я це відчула на власному досвіді. Бо коли ти переїжджаєш до іншого міста, де ти нікого не знаєш, де всі обличчя на вулиці тобі абсолютно незнайомі, ти не знаєш, як вирішити якісь побутові проблеми, буває страшно. А потім ти йдеш в люди і розумієш, що ти не сам, що навколо тебе – багато однодумців, з якими ти можеш поділитися своїм переживанням. Волонтерська спільнота – дуже співчутлива і дружна. Це те місце, де ти можеш бути корисним, і де люди навколо тебе обов'язково підтримають».

Звісно, за рік повномасштабної війни чимало нинішніх переселенців знайшли себе у волонтерстві: хтось допомагає зоозахисникам, інші плетуть маскувальні сітки, треті працювали на вокзалі чи в пунктах харчування. Але є ще чимало таких людей, які поки не знайшли себе на новому місці, хотіли би допомагати, але не знають, як. Саме таких і запросили до проєкту «Допомагаємо свідомо». Наразі до участі вже зареєструвалося 80 учасників, але реєстрація триває і волонтери кличуть охочих: як вимушених переселенців, так і місцевих мешканців.

Керівниця проєкту «Допомагаємо свідомо» Тетяна Сміґа розповідає:

«Наша мета – допомогти внутрішньо переміщеним особам адаптуватися в новому середовищі, інтегруватися до локальної спільноти, відчувати підтримку й побачити нові перспективи. Найкращий спосіб інтегруватися, відчувати себе комфортно – це щось робити разом. Тому

краю, вивчення закарпатської історії й традицій, майстер-класи і тепле живе спілкування.

Нещодавно також вони мали змогу пройти короткий курс першої домедичної допомоги, мали заняття, на якому говорили про важливі теми, зокрема й про те, як правильно розмовляти з пораненими військовослужбовцями та людьми зі психологічними травмами. Під час інтеграційних зустрічей учасники вчилися розслаблятися, малювали, спілкувалися. А ще всі разом ліпили вареники для військовослужбовців, котрі проходять лікування в медичних закладах Ужгорода.

Наступні зустрічі теж сприятимуть спілкуванню й ресурсному наповненню – днями, наприклад, учасники проєкту взяли участь у кулінарному баттлі «Шеф вареник», під час якого різні волонтерські спільноти змагалися, хто зліпить більше вареників.

«Ми хочемо стати не епізодом у житті наших нових колег, а середовищем, до якого вони завжди можуть прийти і бути разом зі своїми однодумцями, – розповідає засновниця й багаторічна керівниця «Руху підтримки закарпатських військових» Галина Ярцева. – Деякі з учасників проєкту ще трохи несміливо, але вже починають приходити у вільний час до волонтерського офісу, пропонують свою допомогу. У нас завжди є робота для волонтерів, адже ми маємо багато напрямків: потреби для фронту, медичні потреби, допомога пораненим (наші

Щодо ярмарків, то одним із завдань проєкту стане й організація фестивалю «Сакура-фест». Це традиційне весняне свято завжди проходило в Ужгороді з великим розмахом. Цього року з розмахом, мабуть, не вийде, але «Рух підтримки закарпатських

військових» хоче зробити з допомогою команди нових волонтерів гарне камерне дійство, яке дозволить учасникам проєкту зануритися в роботу й проявити себе, а гостям свята – відпочити й підтримати армію благодійними внесками. Протягом квітня учасники проєкту «Допомагаємо свідомо» будуть готуватися, ближче до періоду цвітіння сакури визначившись із датами проведення свята.

Проєкт «Допомагаємо свідомо» здійснюється громадською організацією «Рух підтримки закарпатських військових – Ужгород» за фінансової підтримки Карпатський фонд та Fondation de France у рамках проєкту підтримки надання сталих соціальних послуг для внутрішньо переміщених осіб у Західній Україні.

«Про Захід» Тетяна ЛІТЕРАТІ

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: БУДИНОК ЕНДРЕ КОРЛАТА Й ЖАНДАРМЕРІЇ

Початок на попередній сторінці.

У 1912 році форму жандармів змінили, зокрема капелюх став простішим, вирізнявся лише червоною стрічкою.

У міжвоєнній Чехословаччині жандармерія теж діяла, навіть була найчисельнішим підрозділом державних органів безпеки. На Підкарпатській Русі, де ситуація з дотриманням законів і повагою до правоохоронних ор-

ганів була дійсно проблемною, жандармське командування (чеською воно звалось «Zemské četnické velitelství v Užhorode») відіграло важливу роль. Частково воно дублювало роботу поліції, однак роботи вистачало всім. Як виглядали «четніки» на вулицях Ужгорода, можна побачити в Закарпатському обласному краєзнавчому музеї ім. Т. Легоцького. В одній із експозицій зберігається форма жандарма – темно-синій кітель із великими золотистими гудзиками та головний убір із так само золотистим декором.

До слова, у той період вік жандарма зменшився, до служби приймали вже лише неодружених або бездітних вдовців 21-35 років,

які закінчили народну школу, відбули військову повинність, знали чеську мову та були політично благонадійними. Цікаво, що тоді, як і до Першої світової війни, регіональний штаб жандармерії у Підкарпатській Русі мав номер «4».

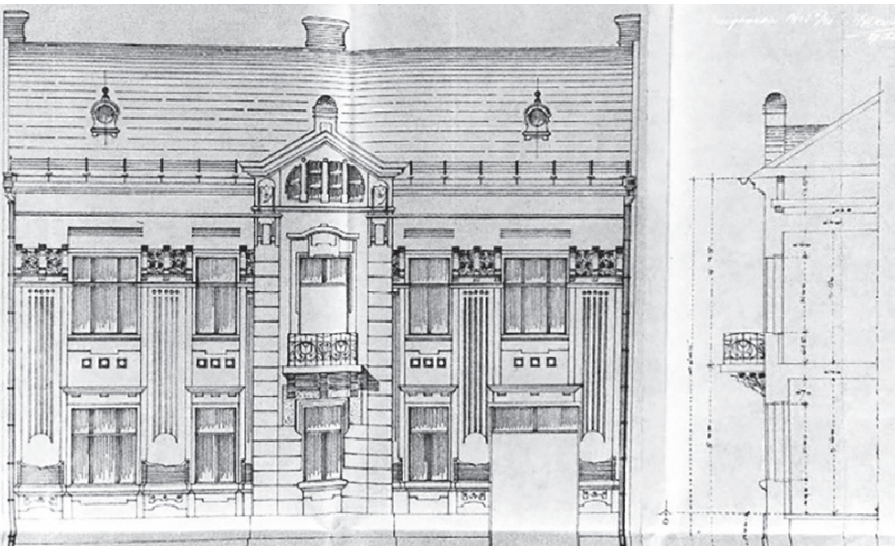
На початку 1920-х років жандарми продовжували орендувати будівлю Ендре Корлата на Другетовій площі. Та через те, що кількість їх зростає, старі казарми стали затісними. Мабуть, саме з цієї причини однією з перших будівель майбутнього адміністративного району Малий Галагов стала ошатна споруда Земського жандармського командування. У 1927 році було оголошено про намір її зведення, а вже в 1929 році будівництво завершили й жандарми переїхали до нової домівки – будівлі, в якій нині працює медичний факультет УжНУ.

А що ж сталося з опустілими казармами в споруді Ендре Корлата? Саме в той період у місцевій пресі часто траплялися

оголошення про те, що в будинку колишньої жандармерії на Другетовій площі, 25 здаються квартири й кімнати – тобто власник зробив там класичний прибутковий дім, здаючи його приміщення в оренду. Про зміну власника знайти інформації не вдалося, тож, імовірно, обійстя залишалося у власності Ендре Корлата до кінця Другої світової війни. Оскільки помер він у 1946 році в Будапешті, можна припустити, що майно своє в Ужгороді Корлат залишив. В іншій публікації «Втраченого Ужгорода», розповідаючи про родину Сноха, що проживала в одній із квартир цього будинку, ми згадували, що в перші повоєнні роки всіх мешканців звідти виселили, оскільки обійстя перетворили на міліцейський пункт із помешканнями для проживання працівників служби. Тож правоохоронний «характер» цей куточок Ужгорода мав загалом багато років.

Тетяна ЛІТЕРАТІ

«Про Захід»

Проект – з фондів Державного архіву Закарпатської області

ГОРОСКОП

ОВЕН

Цей тиждень – не найкращий час для відпочинку. Не розпочинайте нових справ, не закінчивши старих. Щоб уникнути конфліктів, намагайтеся першими йти на компроміси.

ТЕЛЕЦЬ

В особистих стосунках зробіть якийсь романтичний вчинок. У справах проявляйте більше гнучкості і здатності до компромісів.

БЛИЗНЯТА

Посилається амбіції, прагнення до професійного зростання. Зручний період для налагодження відносин із начальством і підлеглими, зміцнення соціального статусу і репутації. Зможете звільнитися від колишніх ілюзій та обов'язків для нового життєвого етапу.

РАК

Не зосереджуйтеся лише на власних інтересах, особистих проблемах і труднощах, бо це завдасть вам виправити часом, бо це завдасть вам виправити певну ситуацію, що погіршується, і може призвести до самоізоляції.

ЛЕВ

Цей тиждень треба прожити обачно і не витратити даремно сил. Успіх і позитивні результати можливі за умови акуратного й точного виконання всіх обов'язків.

ДІВА

Будете сконцентровані на основних фахових планах та ідеях, що дозволить вам зарекомендувати себе хорошим керівником або виконавцем. Ситуація сприятиме розв'язку кар'єри.

ТЕРЕЗИ

Тиждень бажано прожити у спокійному режимі, а ризиковані чи складні справи, проекти, подорожі й зустрічі краще перенести на пізніший період.

СКОРПІОН

На початку тижня може статися багато несподіваного. Завдяки зростанню енергопотенціалу зможете діяти успішніше, ніж дотепер. З'явиться нагода змінити щось у своєму оточенні.

СТРЕЛЕЦЬ

Доведеться зіткнутися з перешкодами в досягненні цілей. Початок важливих справ і запуск значущих проектів краще відкласти на кілька тижнів – інакше можливі зриви всіх планів та інтриги.

КОЗОРІГ

Доведеться переглянути життєві цінності, пріоритети. Багато що залежатиме від уміння правильно розподіляти робочий та вільний час. На вас чекає безліч приємних несподіванок.

ВОДОЛІЙ

Тиждень випробуватиме вас на міцність, але ви легко здолаєте всі перешкоди. Вихідні відкриють перед вами нові можливості, ви будете притягувати до себе потенційних однодумців.

РИБИ

З'явиться нагода знайти нові види заробітку. Будь-які свіжі плани і справи можуть бути дуже успішними, а перехід на нову роботу обіцяє хороші перспективи для кар'єри та зміцнення добробуту.

АНЕКДОТИ

Про погоду: дуже сонячно, але нічого не ясно.

Чоловік відрізняється від жінки ще й тим, що перед вчиненням якоїсь дурниці він ретельно її обмірковує.

Скільки б тарілок не стояло на столі під час свята, завжди можна їх ще розсунути та поставити пюре.

Виявляється, крім складних і простих вуглеводів є ще й хитрі вуглеводи, які проникають в організм разом із фразою: "Підемо, чаю поп'ємо..."

Запам'ятайте, дівчата: молодий, красивий, розумний, багатий, веселий і не жадібний – це шість різних чоловіків.

Замовник будівельнику: – А чи не занадто тонкі стіни? – Нормальні. Ще ж шпалери будуть.

Маленькі хитрощі: якщо рахувати овець парами, можна заснути вдвічі швидше.

– Сиджу такий і думаю: треба якось перевірити, чи існують у світі ясновидці. І потужно посилаю в ефір думку: "Тому ясновидцю, котрий завтра опівночі подзвонить мені в двері, я відразу дам мільйон гривень!"

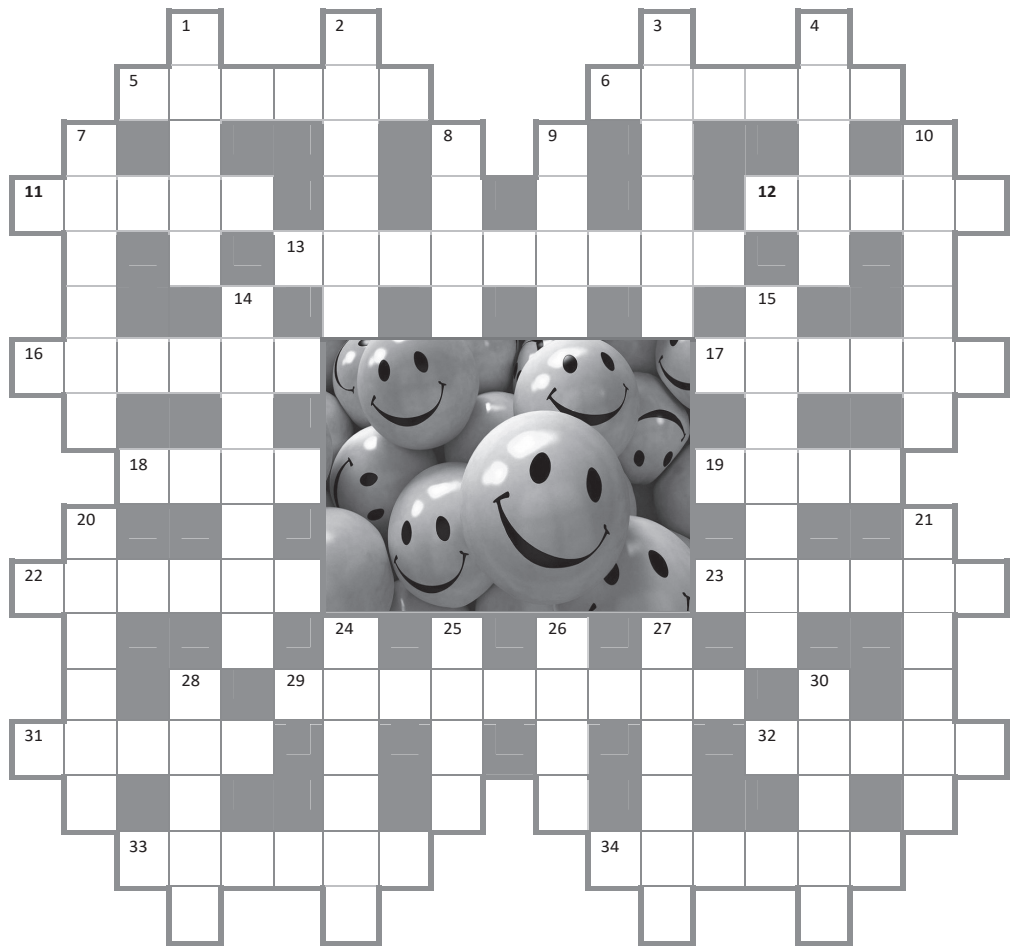
І що ви думаєте? Ніхто не дзвонить! А чому? А все тому, що вони знають, що я брешу і в мене немає мільйона.

Ось чому чоловік здатен 3 години сидіти, не ворушачись, і дивитися на поплавки, а почекати 5 хвилин, поки дружина одягається, у нього і на першу годину нервів не вистає?!

Цікава математика: якщо купуру в 1000 гривень скласти навпіл, то її площа точно збігатиметься з площею житла, яку можна купити за 1000 гривень.

КРОСВОРД "ДЕЩО ПРО ЩАСТЯ"

До Міжнародного дня щастя, що відзначається 20 березня

По горизонталі: 5. Прислів'я: «У кого поганий талан, у того порожній ...». 6. «Кожна людина – ... своєї долі» (N.N). 11. Місто в Луганській області, на лівому березі річки Сіверський Донець. Незаконні збройні формування обстрілюють місто з вересня 2014 року по сьогоднішній день. 12. «Немає жодних ключів від щастя, ... завжди відкриті» (Мати Тереза). 13. Народне повір'я: «Знайдені дві ... – до приємного знайомства, але забирати їх додому не бажано, повісити на видному місці». 16. Народна прикмета: «Якщо птахи звили ... під дахом вашого будинку, то це у ваше житло принесе щастя і благополуччя для всієї родини». 17. «Яке то є щастя від Бога, Коли ще чекають ..., До них завжди легка дорога, Цінуймо ці щасливі роки!» (Т. Кукурудза). 18. «Щастя мати вродливу жінку, але ... – мати таке щастя» (К. Меліхан). 19. Народне повір'я: «Знайдений вами старовинний ..., стане потужним оберегом вашого будинку від злих духів». 22. «З щастям ... йде так само, як з годинником; чим простіший механізм, тим рідше він псується» (Н. де Шамфор). 23. «Моє щастя, я тебе шукав так довго, Бачив в снах, як ми з тобою вдвох, Знаю це і не соромлюся я цього, Ти моя і ... цьому Бог!» (із пісні). 29. «Щастя – це ..., а в нім три боки: віра, надія, любов» (Б. І. Антонич). 31. Прислів'я: «Один гроші складає, а другий ... шиє». 32. «Скрізь гомоніло, жевріло і цвіло, На сході у промінні вечоровім, Маленьке ... Щастя, як село, Переливалось в тоні кольоровім» (Юлія Ющенко). 33. «Рідна мати моя, ти ночей не доспала, І водила мене у поля край села, І в дорогу далеко ти мене на зорі проводжала, І ... вишиваний на щастя, на долю дала» (А. Малишко). 34. Міжнародний ... щастя, який був введений в липні 2006 року і являє собою перелік явищ, що відображають добробут людей та стан навколишнього середовища в різних країнах світу.

По вертикалі: 1. Прислів'я: «Щастя, в кого жінка ..., а в кого Горпина – то лиха година». 2. Прислів'я: «Плаває, як ... в олії». 3. Народна прикмета: «Якщо на вулиці незнайома ... загавкала і підбігла до вас, замахавши хвостом добра ознака». 4. «Я просто жінка, просто жінка, Та, якій потрібне щастя, а не ...» (С. Кривовська). 7. «Щастя – це можливість і ... примножувати навколо себе щасливих» (NN). 8. Народна мудрість: «Щастя – це не життя без турбот і печалей, а щастя – це ... душі». 9. «Кожна людина, хоча б ... раз у своєму житті, замислилась над тим, що для неї щастя

і чи снує воно взагалі, як таке» (NN). 10. Український письменник, автор драми «Украдене щастя». 14. Прислів'я: «Найбільше щастя в житті – це міцне ...». 15. Село Бориспільського району Київської області, а ще і селище в Херсонській області. 20. «Найбільш вірний і чи не єдиний ... стати щасливим – це уявити себе таким» (В. Ключевський). 21. Народне повір'я: «Нерозмінна старовинна ..., яку вам пошастило знайти, стане потужним оберегом і грошовим талісманом». 24. «Що щастя? Се ж ілюзія, се ..., тинь, омана, О ти ілюзіє моя, Зрадлива і кохана!» (І. Франко). 25. «Кабачкова ... в армії – майже те ж саме, що на волі – ... червона» (А. Кузьменко). 26. «..., стілець, ліжка та скрипка, що ще потрібно людині для щастя» (А. Ейнштейн). 27. «Якщо жінка поводить себе, як ..., значить вона

щаслива» (С. Веденью). 28. Народна прикмета: «Розбили ...? До щастя! Ваша сім'я стане ще більш міцною і згуртованою». 30. «... має бути яскравою, як сонце; ніжною, як квітка; непередбачуваною, як погода і щасливою, просто щасливою!!!» (NN).

Підготував Мар'ян Слоцький